

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา **ท๒๓๑๐๒** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยที่ ๑ วรรณคดีพิจารณา

เรื่อง ส่องสังคมผ่านวรรณคดี

ครูผู้สอน ครูมานิตา สาเหล็ก

ส่องสังคม ผ่านวรรณคดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

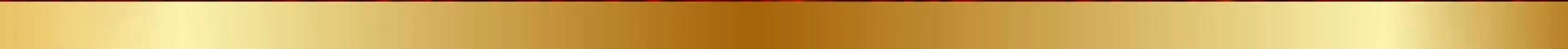

๑. ยกตัวอย่างตัวบทที่มีเนื้อหาที่แสดงถึงภาพสะท้อนสังคมได้
๒. เขียนวิเคราะห์สภาพสังคมและวัฒนธรรมจากบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก ได้
๓. สะท้อนคุณค่าด้านสังคมของบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก ได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมสำรวจความรู้

“ย้อนรอยวรรณคดี
ส่องวิถีสังคม”

การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม
จากบทละครพูด

เรื่อง เงื่อนแก่อุป

การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม

การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม เป็นการพิจารณาความเชื่อ ค่านิยม วิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านเหตุการณ์และตัวละคร ในเรื่อง ซึ่งกวีมักสอดแทรกไว้ในเรื่องเพื่อให้เนื้อหาสมจริงมากขึ้น อีกทั้ง ยังเป็นการแสดงภูมิความรู้ของกวี สิ่งเหล่านี้เป็นคุณค่าที่ผู้อ่านสามารถ รับรู้และเข้าใจสภาพสังคมผ่านงานเขียนนั้น

การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม

การสะท้อนด้านความเชื่อ

- ความเชื่อเรื่องโชคลาง
 - ความเชื่อเรื่องความฝัน
 - ความเชื่อเรื่องผี
 - ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์
- ฯลฯ

การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม

การสะท้อนเรื่องค่านิยม

- ค่านิยมการเลือกคู่ครอง
- ค่านิยมการเลี้ยงลูก
- ค่านิยมการแต่งงานอยู่
 ฯลฯ

การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม

การสะท้อนด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี

- ธรรมเนียมการทักทาย
 - ธรรมเนียมการรับแขก
 - ประเพณีแต่งงาน
- ฯลฯ

การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม

การสะท้อนด้านภาษา

- การยืมภาษาอื่นมาใช้ในภาษาไทย
 - การใช้คำศัพท์เฉพาะยุคสมัย
 - ภูมิปัญญาทางภาษา
- ฯลฯ

การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม

การสะท้อนด้านวิถีชีวิต

- การแต่งกาย
 - การสัญจร
 - การทำมาหากิน
- ฯลฯ

การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม

การสะท้อนด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง

- ระบบการปกครอง
- ระบบตุลาการ
- การค้าขาย

ฯลฯ

กิจกรรมชวนคิดพิจสังคม

คำชี้แจง:

- ๑) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน
อ่านตัวบทที่ได้รับ
- ๒) นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาคำหรือข้อความ
ตอนใดที่สามารถสะท้อนสังคมได้ และภาพสะท้อนสังคม
ที่ปรากฏในบทละครพูดตอนนี้สะท้อนสังคมด้านใด

กิจกรรมชวนคิดพิงสังคม

คำชี้แจง:

๓) นักเรียนคิดว่าสภาพสังคมดังกล่าว
มีคุณค่าต่อผู้อ่านในยุคปัจจุบันอย่างไร

กลุ่มที่ ๑

พระยาภักดี. : ก็จะพูดกันเสียตรง ๆ เท่านั้นก็จะแล้วกัน เอาเถอะฉันให้แกเดี๋ยวนี้ก็ได้
เท่าไรหรือถึงจะพอ เอาไปสิบซังก่อนพอไหม?

นายล้ำ. : ไม่รับประทาน.

พระยาภักดี. : ยี่สิบซัง!

นายล้ำ. : ไม่รับประทาน.

สะท้อนคุณค่าสังคมด้าน.....

กลุ่มที่ ๒

นายล่า. : แหม! วันนี้ร้อนจริง ทำให้ระหายน้ำพิลึก.

พระยาภักดี. : (เรียก.) อ้ายคำ! ไปหาโซดามาถ้วยเถอะ.

นายล่า. : โซดาเปล่าหรือครับ?

พระยาภักดี. : จะเอาครีมโซดาก็ได้ หรือน้ำแดง.

สะท้อนคุณค่าสังคมด้าน.....

กลุ่มที่ ๓

แม่ล่อ. : โธ่! จะอยู่รดน้ำดิฉันหน่อยไม่ได้เที่ยวหรือคะ?

นายล่า. : ฉันทขอตริตรองดูก่อน แต่ยังไง ๆ ก็ดี ถึงดิฉันจะรดน้ำหล่อนไม่ได้
ฉันทก็คงตั้งใจอวยพรให้หล่อนมีความสุข.

สะท้อนคุณค่าสังคมด้าน.....

กลุ่มที่ ๔

พระยาภักดี. : อ้อ? นั่นแน่รูปแม่ลออ ฉายเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง, (ลุกไปหยิบรูปมาส่งให้นายล้ำ)
ดูรูปนี้ก็เท่ากับดูตัวเหมือนกัน.

นายล้ำ. : (รับรูปไปดูแล้วพูด.) ฮือ! เหมือนแม่แม่จริงขอรับ ผมได้ทราบข่าวว่าจะแต่งงาน
กับนายทองคำลูกเจ้ารณชิตไม่ใช่หรือครับ?

พระยาภักดี. : ยั้งงั้น.

สะท้อนคุณค่าสังคมด้าน.....

กลุ่มที่ ๕

นายล้ำ : เขาว่าเป็นสาวใหญ่แล้วไม่ใช่หรือครับ?

พระยาภักดี : ก็สาวใหญ่อายุ ๑๗ แล้ว.

นายล้ำ : อ้อ! ถูกครับ แล้วเขาว่าเหมือนแม่เขาไม่ใช่หรือครับ?

พระยาภักดี : ก็เหมือน.

สะท้อนคุณค่าสังคมด้าน.....

กิจกรรม

สืบเสาะสังคม

กติกา

- ๑) นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน พิจารณา
ตัวบททั้งหมดเพื่อพิจารณาภาพสะท้อนสังคม
- ๒) นักเรียนสรุปภาพสะท้อนสังคมที่พบ พร้อมยก
ตัวบทอ้างอิงประกอบ

กตিকা

๓) นักเรียนนำเสนอผลการวิเคราะห์ภาพ
สะท้อนสังคม ที่พบ พร้อมจำแนกลักษณะ
ของคุณค่าด้านสังคมในวรรณคดี

งานมอบหมาย

ให้นักเรียนนำผลการวิเคราะห์มาเขียน
สรุปเป็นบทวิเคราะห์สภาพสังคมและวัฒนธรรม
จากบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก ๑ ย่อหน้า

กิจกรรม

สืบเสาะสังคม

ทुरกันดาร

ทुरกันดาน

ว. ที่เดินทางไกลลำบาก,
ที่ห่างไกลความเจริญ

บทเรียนครั้งต่อไป

สื่อสารงานพิจารณา

(๑)

ดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนวรรณคดีไทย ม.๓

๒. สมุดภาษาไทย

๓. ใบงาน

ดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th